

Wsparcie dla firm i instytucji otoczenia biznesu (IOB)

Pomoc dla powodzian. Nabór wniosków dla przedsiębiorców

Od 10 grudnia przedsiębiorcy poszkodowani w powodzi, która dotknęła regiony południowo-zachodniej Polski, będą mogli ubiegać się o wsparcie. Ze specjalnego funduszu, który utworzyło Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej we współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, w pierwszym etapie dla firm dostępnych będzie 100 mln zł. Przedsiębiorcy mogą maksymalnie otrzymać do 5 mln zł.

Źródło: gov.pl, [businessinsider](https://businessinsider.pl), 4.12.2024; bankier.pl, 5.12.2024

Polska otrzyma 925 mln euro z Funduszy Norweskich na lata 2021-2028

Trwają przygotowania do zawarcia umowy Norwegii, Islandii i Liechtensteinu z Polską na uruchomienie kolejnej edycji Funduszy Norweskich (co ma nastąpić w pierwszej połowie przyszłego roku). "W ramach następnej edycji (czwartej – przyp. red.) Polska ponownie będzie naszym największym beneficjentem. 925 mln euro zostanie alokowanych w projekty skoncentrowane na wzmacnianiu stosunków dwustronnych z Polską i państwami UE" – poinformowała sekretarz stanu w MSZ Norwegii. W trzeciej edycji, obecnie finalizowanej, Polska otrzymała 809,3 mln euro. Zrealizowano niemal 1,8 tys. projektów. Więcej informacji na stronie eog.gov.pl.

Źródło: gov.pl, pb.pl, 3.12.2024

Remont programu Czyste Powietrze

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) wstrzymał przyjmowanie nowych wniosków w programie „Czyste Powietrze”. Po 6 latach od uruchomienia, program zostanie poddany gruntownym zmianom. Według wstępnych szacunków około 6 tys. wniosków w ww. programie może zawierać nieprawidłowości na szkodę beneficjentów. Do prokuratury ma zostać skierowane zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, a w systemie planowane są zmiany przeciwdziałające nieprawidłowościom, m.in. pojawią się operatorzy, którymi będą także gminy (pomagające gospodarstwom domowym w przeprowadzeniu całej inwestycji od jej planowania po rozliczenie), wprowadzony zostanie obowiązek wypłaty zaliczki na konto beneficjenta (nie wykonawcy), powstanie katalog maksymalnych kosztów jednostkowych. Osoby, które nie zdążyły złożyć wniosków do programu "Czyste powietrze", będą mogły – po jego wznowieniu w marcu – zrobić to do 28 maja. Obecnie w centrum uwagi jest specjalny program termomodernizacji domów, skierowany do województw dotkniętych powodzią. Na ten cel zabezpieczono 300 mln zł. Program dla powodzian wystartuje w połowie grudnia.

Źródło: gov.pl, 28.11.2024; gov.pl, teraz-srodowisko.pl, 29.11.2024; biznesalert.pl, 30.11.2024; money.pl, 2.12.2024; money.pl, 3.12.2024

Rozpoczęcie prac nad zasadami wsparcia polskiego e-sportu

Ministerstwo Cyfryzacji zainicjowało prace nad wypracowaniem zasad wsparcia polskiego e-sportu. Na początku przyszłego roku zostanie powołany zespół ekspertów, który zajmie się przygotowaniem rekomendacji dla rozwoju tej dynamicznie rosnącej branży. Polska jest kandydatem do organizacji europejskich eliminacji pierwszych w historii e-sportowych Igrzysk Olimpijskich.

Źródło: gov.pl, 4.12.2024

Państwo zapłaci za szkolenia pracowników

W 2025 r. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekaze z Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) urzędowi pracy 415.409 tys. zł. Najwięcej z KFS otrzymają woj. mazowieckie, śląskie i wielkopolskie. Przedsiębiorcy, którzy chcą otrzymać pieniądze na szkolenia, muszą zatrudniać co najmniej jednego pracownika.

Źródło: gov.pl; pulshr.pl, 3.12.2024

Przedsiębiorczość

Informacje z GUS

- W 2023 r. odnotowano w Polsce wzrost wskaźnika produktywności zasobów o 12,7% r/r. Całkowita wartość zielonych zamówień publicznych zmniejszyła się o 30,6% r/r. Więcej informacji w raporcie [Wskaźniki zielonej gospodarki w Polsce 2024](#).
- Ukazały się m.in.: [Wiadomości Statystyczne nr 11/2024](#), [Informacja w związku ze zmianą dot. publikowania przez Eurostat danych z zakresu działalności innowacyjnej naliczonych według jednostki statystycznej przedsiębiorstwo](#), [Rozkład wynagrodzeń w gospodarce narodowej w czerwcu 2024 roku](#).

Źródło: stat.gov.pl, 29.11-6.12.2024

Stopy procentowe bez zmian

Rada Polityki Pieniężnej utrzymała stopy procentowe NBP na niezmiennym poziomie. [Informacja po posiedzeniu Rady Polityki Pieniężnej w dniach 3-4 grudnia br.](#)

Źródło: nbp.pl, 4.12.2024

Źródła inwestycji zagranicznych wysychają

Statystyki mówiące o miliardowych bezpośrednich inwestycjach zagranicznych w Polsce wyglądają dobrze, lecz zniekształcają obraz sytuacji. Gdy zastosujemy podział na podstawowe kategorie – czyli: nowy kapitał, reinwestowane zyski i kredyty – okazuje się, że z ponad 28 mld dol. tylko niespełna połowa to nowy kapitał, a większość to reinwestowane zyski, czyli w rzeczywistości kapitał wypracowany w Polsce (według danych NBP za 2023 r.). Lista zawieszonych lub odwołanych projektów inwestycyjnych jest coraz dłuższa (Intel, Northvolt) nie tylko w Polsce – obecnie mamy do czynienia ze znaczącym spowolnieniem napływu inwestycji zagranicznych w skali globalnej. Na świecie toczy się walka o każdy duży projekt, a Polska już nie jest konkurencyjna pod względem taniej siły roboczej czy niskich kosztów. Jednocześnie nie jesteśmy w stanie przebić zachęt oferowanych inwestorom gdzie indziej np. w USA. Korporacje mają też

swoje priorytety – Intel zawiesił projekty w Europie a inwestuje w najnowsze technologie w USA, aby dogonić lidera branży, czyli tajwański TSMC. Inwestorów może ewentualnie przyciągać do Polski relatywnie duży rynek – wielkość naszej gospodarki może zapewniać opłacalność produkcji na lokalny rynek. Polska ma też duży potencjał w zakresie wiedzy, lecz brak u nas systemowego podejścia do tworzenia wiedzy i wdrażania uzyskanych rozwiązań.

Źródło: gazetaprawna.pl, 6.12.2024

Bruksela ruszy na ratunek przemysłowi

Europejskie firmy nie są w stanie konkurować z gigantami z innych części świata. Częścią przygotowywanego planu naprawczego jest stworzenie Europejskiego Funduszu Konkurencyjności (European Competitiveness Fund, ECF), który ma zastąpić wszystkie dotychczasowe programy i inicjatywy mające wzmocnić europejską gospodarkę i przemysł, m.in. Horyzont Europa, EU4Health czy Fundusz Innowacji. Zgodnie z tą ideą w budżecie UE na lata 2028-34 wszystkie pieniądze na badania naukowe i innowacje, a także wydatki strategiczne, będą skonsolidowane w ECF.

Źródło: pb.pl, 5.12.2024

Zasoby ludzkie i kompetencje przedsiębiorstw

Koniec roku z umiarkowanym optymizmem w polskich firmach

Wyniki badania "Plany Pracodawców" (do pobrania na randstad.pl), przeprowadzonego przez Instytut Badawczy Randstad we współpracy z GfK, pokazują, że mimo stabilnych ocen sytuacji gospodarczej wśród pracodawców, liczba firm spodziewających się wzrostu gospodarczego maleje, a połowa przedsiębiorców prognozuje stagnację. Największe sektory, takie jak budownictwo i handel, oceniają kondycję polskiej gospodarki wyraźnie gorzej. Równocześnie rośnie liczba firm umiarkowanie oceniających swoją sytuację finansową, choć 60% pracodawców wciąż określa ją jako dobrą, szczególnie w branży finansowej i ubezpieczeniowej. Pomimo zwyczajowego spowolnienia rekrutacyjnego na początku roku więcej firm planuje nowe zatrudnienia niż zeszłej zimy (28%, wzrost o 2 p.p. r/r). Nadal prawie połowa (47%) pracodawców zapowiada wzrost wynagrodzeń.

Źródło: randstad.pl, pb.pl, pb.pl, 4.12.2024

Wolontariat pracowniczy do priorytetów nie należy

Jak wynika z badania Hays Poland przeprowadzonego w listopadzie br. wśród ponad 500 specjalistów i menedżerów, niespełna 1/5 badanych ma dostęp do wolontariatu pracowniczego. Nawet jeśli w firmie funkcjonują programy CSR, to nie zawsze jest to równoznaczne z zaangażowaniem zatrudnionych. Aż 43% respondentów mających dostęp do wolontariatu pracowniczego, nie skorzystało w tym roku z takiej możliwości. Najczęstszymi przyczynami są brak czasu, zaangażowanie w pomoc innym poza pracą oraz brak interesujących inicjatyw. A rozpiętość pomocy jest niemała, choć najczęściej ukierunkowywana na rzecz osób w trudnej sytuacji życiowej lub finansowej, zwierząt i seniorów. Działania na rzecz środowiska podjął zaledwie co dziesiąty respondent.

Źródło: 300gospodarka.pl, 2.12.2024

W co zainwestowaliby polscy przedsiębiorcy, gdyby dostali 100 tys. zł?

EFL zapytał szefów MŚP, na co przeznaczyliby prezent w postaci 100 tys. zł. Najwięcej wskazań (44%) padło na podniesienie komfortu życia. Kolejne na liście są podróże (15%) i rozwój pasji (14%). 9% respondentów przeznaczyłoby bonus na rozwój obecnego biznesu, 8% – na rozwinięcie nowego biznesu, 4% – na zabezpieczenie przyszłości dzieci, 2% – na inwestycje. Warto jednak zwrócić uwagę na różnice w celach, biorąc pod uwagę wielkość przedsiębiorstwa. Zarządzający mikro- i małymi firmami częściej chcieliby inwestować w obecny (odpowiednio 11% i 9%) lub nowy biznes (odpowiednio 10% i 8%). Oba te cele wskazało tylko 4% przedstawicieli średnich firm – ich priorytetem były podróże (21% vs. 10% mikro- i 15% małych firm) i pasje (18% vs. 13% mikro- i 12% małych firm). W ramach badania „Bonus dla przedsiębiorcy” przeprowadzono 600 wywiadów. Badanie, na zlecenie EFL, zrealizował ICAN Institute na zlecenie EFL S.A., w czerwcu i lipcu br.

Źródło: efl.pl, pb.pl, 3.12.2024

Inwestycje

Rozbudowa Okęcia ma być o połowę tańsza niż zakładano w kwietniu

Na warszawskim Lotnisku Chopina odprawiono w tym roku już 20 mln pasażerów, a obecna infrastruktura nie jest w stanie odprawić więcej niż 23 mln. Poprzedni rząd zakładał, że rosnący popyt uda się zaspokoić dzięki oddaniu w 2028 r. CPK, a tymczasowo tłok na Okęciu rozładuje zmodernizowane lotnisko w Radomiu. Jednak tanie linie czy czartery nie chcą się tam przenosić. Według aktualnych założeń CPK będzie ukończony w 2032 r. Trzeba zatem wrócić do zarzuconego w 2019 r. pomysłu rozbudowy Okęcia. Pierwotne (kwietniowe) plany zakładały inwestycję w wys. 2,4 mld zł, co uznano za niegospodarność (zamortyzowałaby się dopiero w 2034 r.). Ostatecznie wybrano wariant za 1,2 mld zł. W przyszłym roku zostanie wykonany dokładny projekt inwestycji na Okęciu, a prace budowlane będą zrealizowane w latach 2026–2029. Do 2032 r. lotnisko Chopina ma obsługiwać ok. 28-30 mln pasażerów rocznie. Na realizację programu CPK wydano dotąd ponad 3 mld zł. Szacowany koszt inwestycji do 2032 r. to 131,7 mld zł. 26 listopada br. premier ogłosił decyzję o przekazaniu 3,5 mld zł na projekt CPK w formie papierów skarbowych.

Źródło: zielonagospodarka.pl, businessinsider, 4.12; gazetaprawna.pl, pb.pl, 5.12.2024

Niemcy wybrali Polskę. Rusza budowa wielkiej fabryki

Niemiecki koncern Mercedes-Benz Vans rozpoczyna budowę nowej fabryki lekkich elektrycznych samochodów dostawczych w Jaworze na Dolnym Śląsku. W grudniu 2022 r. niemiecki koncern zadeklarował, że w latach 2023-2027 zainwestuje w Jaworze ponad 1 mld euro, a zatrudnienie ma wzrosnąć w tym czasie o około 2500 osób. MRiT, ze środków budżetowych będących w jego dyspozycji, udzieli Mercedes-Benz Manufacturing Poland w latach 2024-2028 wsparcia z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji, w maksymalnej kwocie 89 404 231,00 zł.

Źródło: money.pl, 5.12.2024

Regulacje tłumią innowacyjność i rozwój

W wypowiedziach europejskich ekonomistów i polityków coraz częściej słychać, że UE jest przeregulowana i dlatego ekonomicznie oraz technologicznie cofa się względem USA i Chin. Jako kontekst tych wypowiedzi warto przytoczyć dwa badania naukowe. Wyniki jednego z nich opisali ekonomiści P. Aggion, A. Bergeaud i J. Van Reenen w artykule „The Impact of Regulation on Innovation”. Autorzy sprawdzili wpływ obciążenia regulacyjnego na innowacyjność francuskich firm i dowiedli, że we Francji powoduje ono spadek całkowitej innowacyjności w sektorze przedsiębiorstw o 5,2%, co przekłada się na zmniejszenie dobrobytu mierzonego poziomem konsumpcji o 2,2%. W drugim badaniu, „Lost Economic Output Due to High Bureaucratic Burden”, O. Falck, Y. Mo Guo i C. Pfaffl, ekonomiści pracujący w niemieckich instytutach, oszacowali koszty ekonomiczne wynikające z wysokiego poziomu biurokracji. Analiza objęła dane dla 184 krajów z lat 2006-22. Uzyskane wyniki wskazują, że gdyby zreformować administrację zbiurokratyzowanych krajów, ich realny PKB byłby wyższy o 4,6%.

Źródło: pb.pl, 4.12.2024

Polscy naukowcy potrzebują pomocy w walce o międzynarodowe granty

3 grudnia Europejska Rada ds. Badań Naukowych opublikowała wyniki konkursu ERC Consolidator Grant 2024. Wśród kilkuset nagrodzonych znalazła się tylko jedna osoba z Polski. Naszym naukowcom brak systemowego wsparcia podczas przygotowywania i składania wniosków o międzynarodowe granty. Natomiast w Europie Zachodniej funkcjonują rozwinięte programy i instytucje, które oferują kompleksową pomoc w przygotowywaniu wniosków o granty ERC, a wiele uczelni dysponuje wyspecjalizowanymi biurami wspierającymi naukowców na każdym etapie aplikacji.

Źródło: pulshr.pl, 3.12.2024

„Ignis” – pierwsza polska misja na Międzynarodową Stację Kosmiczną

2 grudnia w Centrum Nauki Kopernik przedstawiono oficjalną nazwę polskiej misji technologiczno-naukowej na Międzynarodową Stację Kosmiczną („Ignis”, łac. ogień) oraz jej najważniejsze założenia. Finansowana przez MRiT, polska misja będzie częścią misji Ax-4, w której udział weźmie dr Sławosz Uznański, wybrany – po trwającym rok procesie selekcji – do rezerwy astronautów ESA w listopadzie 2022 r. Pokonał ponad 22 tys. konkurentów i od 1 września 2023 r. jest astronautą projektowym ESA.

Źródło: gov.pl, 2.12.2024

Polski startup opracował pierwszy w Europie latający motocykl

Trójmiejski startup Maviator opracował prototyp osobowego drona. Pojazd SkyRacer X1 jest w pełni funkcjonalny i szykowany do produkcji. Firma rusza ze zbiórką pieniędzy na wdrożenie. Chce pozyskać 3,5 mln zł. Jeśli się uda, maszyna może trafić na rynek w 2025 r. Osobowy dron to przedstawiciel tzw. kategorii Ultralight eVTOL (lekki pojazd pionowego startu i lądowania) przeznaczony do rekreacji i sportu. Ma latać z prędkością 100 km/h.

Źródło: computerworld, 4.12.2024; rp.pl, mycompany.pl, 5.12.2024

Biznes chce ministra ds. startupów i ułatwień dla inwestorów

Fundacja Startup Poland przedstawiła Ministerstwu Rozwoju i Technologii stanowisko dotyczące strategii rozwoju innowacyjności w Polsce. Zaproponowano m.in. wprowadzenie w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością tzw. Employee Stock Option Plan, czyli programu motywacyjnego, w ramach którego pracownicy mogą otrzymywać udziały w firmach (narzędzie stosowane w innych krajach) oraz powołanie ministra ds. startupów. Rekomendacje opracowano we współpracy z przedstawicielami takich firm i instytucji, jak PKO Bank Polski, Google for Startups, Incredibles Sebastiana Kulczyka, Digital Poland, fundusze (Movens Capital, Inovo i in.). Pod propozycjami złożonymi w resorcie rozwoju podpisało się prawie 70 firm. „Propozycje rekomendacji do Strategii Innowacyjności w Polsce 2024” do pobrania na stronie startuppoland.org.

Źródło: pb.pl, 2.12.2024

Pociągi szybsze od samolotów?

Obecnie pociągi dużych prędkości w Chinach rozwijają do 350 km/h i obsługują łączność 5G nawet w długich tunelach. Pociągi następnej generacji są projektowane tak, aby mogły przemieszczać się szybciej niż samoloty, wykorzystując lewitację magnetyczną w rurach zbliżonych do próżni. Będą mogły osiągać prędkość 1000 km/h.

Źródło: interestingengineering.com, 1.12.2024

Zrównoważony rozwój

Otwarcie Centrum Ekoinnowacji – nowoczesność w służbie ekologii

Politechnika Gdańska zainaugurowała działalność Centrum Ekoinnowacji – jednego z najnowocześniejszych ośrodków badawczych w Europie Środkowo-Wschodniej. Nowa placówka ma stać się kluczowym punktem rozwoju innowacyjnych technologii proekologicznych.

Źródło: gov.pl, 4.12.2024

Nowe zasady wyrzucania tekstyliów od 2025 roku

2,5 mln ton — tyle rocznie powstaje w Polsce odpadów tekstylnych — wynika z danych Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Recyklingu. Zgodnie z dyrektywą UE z 2018 r., od stycznia 2025 r. kraje członkowskie muszą wprowadzić obowiązek ich selektywnej zbiórki. Chodzi nie tylko o zużyte ubrania, ale także firanki, koce itp.

Źródło: forsal.pl, 30.11.2024; pb.pl, 5.12.2024

XXI wiek – era konsumpcjonizmu

Stała reklama cyfrowa i powszechne korzystanie z mediów społecznościowych utrwaliły tendencję ciągłego śledzenia trendów w branży modowej i kupowania nowych, relatywnie tanich — po uwzględnieniu inflacji, ceny odzieży w UE w latach 1996-2018 spadły o 30% — rzeczy. Badania wskazują, że w 63% przypadków, odzież jest wyrzucana ze względu na inne wyobrażenie o tym jak leży, a nie jej złą jakość — piszą autorzy raportu Cities and consumption: Local solutions to curb textile waste and combat fast fashion (Zero Waste). 88% wyrzucanych tekstyliów trafia do odpadów zmieszanych.

W tym kontekście realizacja założeń, wchodzącego w życie w 2025 r., unijnego obowiązku selektywnej zbiórki odpadów tekstylnych będzie dużym wyzwaniem. Wsparciem dla lokalnych samorządów może być przygotowany przez Zero Waste Europe katalog dobrych praktyk. Autorzy przekonują, że samorządy mają do dyspozycji takie narzędzia, jak ograniczanie reklam, tworzenie inicjatyw promujących naprawianie i ponowne używanie produktów, czy organizowanie masowych wydarzeń promujących alternatywne zachowania konsumpcyjne. W Polsce co trzeci badany podejmuje impulsywne decyzje zakupowe w celu poprawy nastroju wywołanego tzw. jesienną chandrą, wynika z badania Wpływ obniżonego nastroju na finanse, przeprowadzonego na zlecenie Rejestru Dłużników BIG. Najczęściej kupujemy słodczyce (46%) i odzież (37%). Źródło: teraz-srodowisko.pl, 300gospodarka.pl, 29.11.2024

Produkty w sklepach są niepotrzebnie pakowane w plastik

W ramach badania „Material Change Index”, zrealizowanego przez Retail Economics na zlecenie DS Smith, przeanalizowano skład opakowań w 25 najpopularniejszych supermarketach w Wielkiej Brytanii, Francji, Niemczech, Włoszech, Hiszpanii i Polsce. Stwierdzono, że wśród ww. państw najmniej plastiku do pakowania używa się we Francji (jest w 59% opakowań), a najwięcej w Wielkiej Brytanii (70%). Polska plasuje się na drugim miejscu z wynikiem 62%. W naszych supermarketach 40% plastiku można usunąć lub zastąpić bardziej zrównoważonymi alternatywami. Oznacza to, że rocznie w Polsce tylko w supermarketach pojawia się do 14,7 mld niepotrzebnych szt. plastiku, z czego większość dotyczy segmentów produktów mlecznych (83%), mięsa i ryb (80%), napojów bezalkoholowych (77%) oraz pieczywa, ryżu i produktów zbożowych (76%).

Źródło: zielonagospodarka.pl, 4.12.2024

Tak wciskają nam plastik

Dziennikarze Fieldnotes i New York Times dotarli do wewnętrznych dokumentów amerykańskiej organizacji NAPCOR, zrzeszającej wytwórców opakowań z tworzywa PET działających na terenie USA, Kanady i Meksyku. Wyciek informacji potwierdza m.in., że producenci opłacali influencerów, którzy w filmach na TikToku zachwalali butelki PET, twierdząc, że są to opakowania "zero waste". Tymczasem w Seulu trwa piąta runda negocjacji krajów ONZ dotyczących tzw. traktatu plastikowego. Delegaci zastanawiają się, jak można powstrzymać rosnącą falę zalewających nas tworzyw sztucznych. Jednym z pomysłów jest określenie konkretnych limitów produkcji plastiku. Silny sprzeciw wobec tego typu pomysłów wyrażają giganci petrochemiczni jak Arabia Saudyjska i Chiny, a także słabiej rozwinięte gospodarki, które spalają plastik w celach energetycznych.

Źródło: zielona.interia.pl, 28.11.2024

Globalny rekord emisji CO₂. Jeszcze dalej od osiągnięcia celu

Według Global Carbon Budget 2024, globalne emisje CO₂ z paliw kopalnych i cementu osiągną w 2024 r. poziom 37,4 mld ton (wzrost o 0,8% r/r), a całkowite emisje, z uwzględnieniem emisji związanych z użytkowaniem ziemi – 41,6 mld ton. Będzie to nowy rekord globalny. Wzrost ten wynika zarówno ze stałego przyrostu emisji z paliw kopalnych, jak i z nadzwyczajnych emisji związanych z pożarami lasów w Ameryce Płd.

Źródło: zielonainteria.pl, 1.12.2024